

اختیار

۱۲۹۲

مطبعه و اداره خانه درخان والده دروازه
مخصوصه است

کتابی که برای مرجع کازت با اداره داده
شده و طبع نشود بهمانش رد نخواهد شد
کتابی که اجرت پست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

میت سالیانه شش مجیدیه سفید
شش ماه چهار مجیدیه سفید
یک نسخه ۴۰ پاره رایج است
اجرت پست سالیانه در دانه سه برای
خارج شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
غیر از روزهای جمعه و یکشنبه هیچ روزی
طبع و نشر نخواهد شد

این کازت از حوادث و از سیاست و پدیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت هر کس که موافق باشد بهمان قبیل و طبع خواهد شد
از اهلانی که در ضمن حوادث نوشته شود به سطره غرضش و از اعلانات عادی به سطره غرضش اخذ خواهد شد

نگاهداری و وطن

قوت عسکره دولتها اساسا برای محافظت ممالك
و خطه های مصرفی خودشان است . که این قوه
محافظه دخلا و خارجا استقرار حال انتظام ممالك
و صیانت آنها از تجاوزات بیگانها کاف خواهد بود .

هر ملکی باندازه وسعت خاک و تعداد نفوس
و کفایت مالیات و احتیاج بنگاهداری خود از تغلب
بیگانه و نظم امور داخلیه و دیگر ملاحظات حالیه
و مالیه خود . قوت عسکره و تعداد جنگ و دیگر
اسباب قوه محافظه را آماده می دارد .

امروز دولتهای بزرگ روی زمین باوجود آرای
و صلح و صفوقی کدر میان است . جمیع همتهای
خودشان را برآمد کردن قوه حربه و تعداد کانی کلایق
حال صلح و آسایش نیست مصروف میدارند . حتی
باید کار را در اکثر آنها بجای گذاشته اند که عوم
اهالی باید سر باز باشند و مشق کنند کدرهنگام
از عوم اهل مملکت برای محافظه و وطن خودشان
جان فانی و سربازی کنند .

نیات و مقاصد دولتها درین زمینه از دو نقطه بیشتر
مفر و مرجعی نتواند داشت بابت محافظت حال
خود است در داخل و از خارج . و آنکه علاوه
بر این مقصد مبنای عزم خود را باعتلا شان و ماکت
مطلقه و جهانگیری و با وسع خاک و دست اندازی
گذاشته و در آن مملکت راه می رود .

ولی این یکی را باید دانست . که در حال نقطه
عمده که باید اعتنای عمومی منوجه بآن باشد جهت
محافظت وطن است . که ملک و وطن در این
جزء زمان ناچار از ترتیب اسباب حفظ حالیه
خود می باشد . و کریمه باندک غفلتی کار از کار
بگذرد و شرازه انتظام و استقرار ملک از هم بیفتد .
و خطره های بزرگ اطراف ملک را احاطه کنند .
و نتایج ناگوار بر آن مرتب گردد . بوجهی که
دیگر تلاقی و تدارک آن دست ندهد .

اسباب محافظت و ترتیب قوه عسکره بطورهای
معمول که داریم کفایت احتیاج امری را نتواند

کرد . قوتهای بزرگ و مقدمات ترقیات آلات حرب
و وسائط قهر و غلبه را که می بینیم . مارا آگاه تواند
کرد از اینکه در این مورد نباید بحال حاضر خود و سبک
و اسلوقی که داریم قناعت نماییم . چه اگر این
حال حاضر چهار روزی مارا امنیت بدهد از روز پنجم
نمی تواند بگذرد . و بقیناسیل قوتهای فوق العاده
شمال و اروپا که به حرکت آمد . ماها که در دامنه
کوهها و بحرهای سیلها واقع شده ایم بخطر هاتوانیم
افتاد .

راست است نسبت باندازه مالیات و مداخل اکثونی
مملکت باید تدارک حربه و قوت جنگ راه انداخته شود .
و در این میزان و مسلک زیاده بر این نتواند بود .
لکن سخن در این است که در خارج از این مسلک
ممکن است اول از یکطرف در آبادی ملک و مملکت
کوشیده شود و از طرف دیگر نیز قوت جنگ و محافظه
بی آنکه خرج زیاد بشود برآب می فرایند .

قاعد که دولتهای اروپا در خصوص مشق و تعلیم
گرفت عوم اهل ممالك خودشان گذاشته اند
و برقرارهای مقرر آنها را از قوت حربه بهره مند
می سازند . قاعده ایست که در اساس قوانین اسلام
گذاشته شده است چنانکه عوم مسلمانان در عصر
سعادت نیز مأمور بجهاد شده اند . و مبنای این
مأموریت عومیه همانا اشتراک در حقوق محافظه
است .

بعد از آنکه امر محافظه و وطن و رعایت شرائط
حفظ مملکت و ملت داری متعلق بحال جله اهل
وطن باشد . و فوائد آن شامل حال ایشان بدون
استثنا گردد . واضح است همه اجزاء و افراد وطن
شریک و سهیم در رعایت حقوق وطن که هم حقوق
خودشان است خواهند بود . بعلت اینکه وطن تنها
خاک و سنگ و گل و آب نیست بل هیئت مجموعه اهالی
در روابط صوری و معنوی به آنها در آن خاک و نمایی
آنچه بایشان متعلق است معنی وطن را درآست .

پس چنانکه در حقوق مشترک هستیم محافظت آن
حقوق را نیز بشیرکت عومیه مدیون خواهیم بود
و بصورتیکه وجود و حیات ما از خاک وطن حاصل
شده است . شرف و ناموس آن خاک را نیز باید
مشترکا محافظت کنیم که هم خود را و شان و ناموس
خود را حفظ کرده باشیم .

و الحاصل در اطوار و اطراف این مطلب سخن
بسیار است . ولی جالاهمین قدر را باید طرف اعتنا
بدانیم که همگی آحاد ملت و ابنا و وطن باید از هر جهتی
خودشان را بحفظ وطن فرستاد بدانند . و مان
و جان و حیات خودشان را از وطن دانسته و در راه وطن
بی مضایقه بکار برند . تا اینکه دوام و اطمینان وطن را
یعنی خودشان را زنده و سعادت مند بدانند . و یک
نیک بختی دائمی را بسر افرازی ممالك باشند .

(خبرهای تلگرافی)

اتریش - مجارستان

وین ۲۷ مارس

سندات روم ابلی ۲۱ فلورین ۷۵ سانتیم
لیرای فرانسه ۰۹ ۳۳
لیرای عثمانی ۱۰ ۴۷
در بومر فیثات عوم اسهام تنزل کرد .

راکوزه ۲۵ مارس

جنابان مختار پاشا کوماندان عساکر هرزکون و علی
پاشا و لیرازکون و واصله افندی رئیس کومیسون
اجراآت بر آکوزه آمده اند که بابارون رودیخ والی
دالماسیا ملاقات نمایند .

(فرانسه)

پاریس ۲۷ مارس

اسهام عومیه ۱۶ غروش ۰۵ سانتیم
سندات روم ابلی ۴۶ فرانک ۰۰ ۵۰
فیثات اسهام در تنزل است .

صحبت عزل و نصب و تغییر سفر در میان است .
در این میان کونت ریغوان سفیر اسلامبول را هم میگویند
عوض خواهد شد .

در خصوص عفو عمومی اعضای شورای ملت بقرار
ذیل تکلیف خواهند کرد .

مبعوثان ملت برانستکاری و رأفت حکومت اطمینان
دارند و تکلیف می کنند قهر عفو عمومی که اظهار
شده است در دفتر ثبت شود .

(مصر)

قاهره ۲۷ مارس

بجهت ورود جناب پرنس اوف ولس بقاهره شتک
و احتیاجات شایسته بعمل آورده شد .
جناب پرنس مشارالیه بدفعات باجناب مستطاب افخم
خدو مصر ملاقات نموده اند .

(انگلیس)

لندن ۲۷ مارس

اسهام عومیه ۱۵ غروش ۳۷ پاره است .
(پوردیو)

اتریش - مجارستان

وین ۲۷ مارس

(پویش کورسبوننج) خبر رسمی ذیل را منتشر
کرد .

مدیر خارجیه صربستان به پرنس (ورده) وکیل
امور اتریش - مجارستان مقیم بلغراد بیان کرد که
حکومت صربستان هیچ وقت باین خیال نبوده
است که بادوات عثمانی جنگ بکند . و بنیان مصلحتانه
دول اروپا را برهم زند .

نیز مدیر مومی الیه اظهار کرد که تدارکات جنگی
در صربستان بجهت اصلاح امور داخله امارت است
نه بجهت جنگ و جدال .

انگلیس

لندن ۲۷ مارس

(شورای ملت) - سبب ترقوت وزیر مالیات
انگلیس در مجلس بیان نمود که راپورت مسجوب
موافق منظوراتی است که بتاریخ ۱۴ فوریه
در پارلمنت بیان کرده شد . اعلان و اشاعه راپورت
مسجوب کوخلی بامور مالیات خدیو بت وارد نخواهد
آورد ولی عدم اشاعه آن مبنی بملاحظه خواهش
جناب خدیو مشارالیه بود .

لندن ۲۷ مارس

می گویند در خصوص لقب امپراتریسی هندوستان که
به ملکه داده شد هنوز حالت هیئت و کلای
انگلیس استقرار حاصل ندارد .

لندن ۲۷ مارس

علیا حضرت ملکه از لندن حرکت کردند .

مصر ۲۶ مارس
جناب پرنس اوف ولس در اینجا هستند .

(فرانسه)

پاریس ۲۷ مارس
اعضای مجلس بلدیة شهر پاریس با انتخاب معین شدند .
اعضای مومی البهم هواخواهان جمهوریت هستند .
(روز هوا)

اخبار داخلی

توجهات

متصرفی سنجاق دبره بمعدناب حسن شوق پاشا
متصرف سابق وان محول و تفویض فرموده
شده است .

دولتآب جودن پاشا ناظر عدلیه بصوفیه وارد
شده اند .

در حق رفعت ماب استقامتای فوتیادیس یک که
از آتشهای سفارت دولت علیه عثمانیه در آتش است
رتبه نامه توجیه فرموده شده است .

سعدناب یاور پاشا ناظر تلگراف و پست خانه که
اراده عزیمت باورپ داشتند دیروز روانه
شده اند .

واپور عثمانی که روز دوشنبه از طریزون آمده است
یک فوج عا کر در پیاف آورده . و آنها را در سرباز
خانه (قشله) داود پاشا جای اقامت داده اند .

مسیو کوپونیکوف که در بیت المقدس قونسل دولت
روسیه بود از جانب دولت مشارالیه بمیت قونسلگری
روسیه تعین شده است .

دولت بلجیک قونسلگری خود را از طریزون
برداشته است .

در سالهای پیش در سمت اناطولی قیام سال شد .
مبالغی بجهت اعانه از هر سمتی جمع آوری شده
و بصندوق امنیت تسلیم گردید . که از آنجا
بدرجی بجای لازم و بطوریکه مقتضی بوده است
صرف شود . این اوقات برای رسیدگی حساب
اعانه مذکور کومیسونی ترتیب داده شده . که
اعضای آن جنابان سعدنابک و مهرانک و سعدناب
محمود پاشا رئیس ارکان حربیه و چند نفر دیگر بوده
اند . و در روزهای یکشنبه مجلس کرده بمحاسبه
رسیدی نموده در روز یکشنبه گذشته وظائف
کومیسون را سمت انجام داده اند . از قرار
مذکور همه اعانه های منفرد بقدر نصیب هزار ایرای
عمتی بوده است . و علاوه بر این معادل مبلغ

زیادی که چند صد هزار لیرا بوده باشد . از جانب
دولت تخم و آذوقه و وجوه نقدی باهالی و رعیت داده
شده بوده است .

خلاصه مضمون ورقه ایست که از جانب شخص
مخبری بواسطه پست شهر باداره اخذ رسیده است .

در کازت اختر و همه غزته های ترکی و کازتهای یک
اوغلی . هر روز قزاقان چند از دزدی و دغلی
و کارهای چنانچه میخوانیم . بطوری که اگر
همه آنها را کسی یک جابج بکند یک کازت
مخصوص بزرگ و میده می شود . و یقین است اینها
مواد است که باداره های کازته خبر داده می شود .
و آنها نیز بعضی را می نویسند و جمله دیگر را ترک می
کنند . حال آنکه ممکن است در همچنان شهر
بزرگی در مقابل این اتفاقات ظاهر بشود . و مع
ذلک اگر مقیاس بکیرم در ممالک فرنگستان
و خصوصا در پای تختها خیلی زیاده از این میزانها
حرکات ناشایست از قبیل جیب بری و دزدی
و حمله کاری و دیگر گونه جنایات اتفاق می افتد .

لکن واضح است در همچنان پای تختی که از تبعه
داخله و خارج کرده و صنف صنف مردم
در آنجا هستند . و مرکز و صدر قوانین و نظامات
و سرشته آداب و انتظامات است . باوجود این
همه وقایع چنانچه و موادی که مستلزم تأدیهات و مجازات
مرتبکن آنهاست چرا باید در روز نامه های چیزی از
این قبیل نوشته نشود ؟

اعتقاد من اینست و یقینا جمله خردمندان نیز
در این عقیده با من شریک خواهند بود . که این
قسم نشر اوضاع دزدیها و مواد جنایتی . و در مقابل
آنها نوشته شدن مجازات و کیفر آنها . گذشته
از اینکه لایق شان حکومت و نظارت جلیله منطبقه
نیست باعث جسارت اشرار و گروه فسد خواهد
بود .

در کازتهای هر روز میخوانیم که بمحاسبه فلان در فلان
جای دزد رفت . و چنان کرد و چنین برد . فلان
جاذدها آدمها را کشتند و مالها را بردند . و هم
چرا ولی در هیچ کاری نمیخوانیم فلان جانی یادزد
گرفتار شد محکوم گردید مجازات دید .

یک جزء اعظم شرائط سیاست دقت باین نقطه
کار است . اسکن نظارت جلیله منطبقه یک
روز نامه مخصوصی داشته باشد که اقلا هفته دیروز
بیرون بیاید و در آنجا تفصیل وقوعات منطبقه
و محاکات جاریه و جزایهای مرتبه و اجراءات آنها
نوشته شود البته حال از محسنتات بسیار نخواهد
بود .

سهل است علاوه بر اینکه شان نظارت مشارالیه
مقتضی اینست که همچنان کازت را باید داشته باشد .
وجود آن و تفصیل مجازاتها که بکوش اشرار و دیگر
مردمان میخورد در انتظام کار و گرفته شدن جلو
هر زگی و شرارت اثر عظیم بخشد . و برای

خارجها و ممالک و ولایتهای دیگر نیز سرمشق
باشد .

حال آنکه برای محسوسین نظامات جدید نیز گذاشته
شده است که اجرای آن نظامات جداگانه یک کازت
مکمل بوسیله در پای تخت لازم دارد . و یک فائده
دیگر که از این کازت مخصوص بامور منطبقه منظور
می شود اینست . که کازتهای محلیه دیگر در نوشتن
خبرهای دزدی و چنانچه قدری خودداری می کنند .
و هر مسووعی را بی تحقیق با انواع مختلفه نمی نویسند .
و شاخ و برگ هم مطلب نمیدهند و دزدیها هم فرقه ها
و کومانیها نمی شوند .

چون صاحب ورقه در اینباب شرحی مرقوم
و اشعار فرموده اند که یاد آوری شود . و آنچه مطالعه
نموده اند موافق حال بوده است . اینست که
بر حسب خواهش ایشان بکارش مراتب مبادرت
رفت . و از روی کمال خبرخواهی و اعتدالی که
بحقیقت شناسی و شمول نظر دقت از جانب نظارت
جلیله مشارالیه داریم یاد آوری نمودیم .

کازت (پال مال) می نویسد دولت اتریش آنچه
بفراریان و پناه گزینیان اهل هرزکوبین و بوسنه
خرج کرده است بدو تهای بزرگ اروپ و تکلیفی نماید
که این مخارج را دول مشارالیه هم شراکت کنند و هر
کدامی مبلغی را از آن در عهده گیرند .

کازتهای وین می نویسند هنوز صدق و کذب این
مطلب محقق نشده است .

شب جمعه گذشته در (قاضی کوی) در محله
مهردار دزد بخانه مسیو تراو تاجر رفقه و جام
بزرگ بفره بالاس بریده و داخل خانه شده و بقدر
یکصد لیره اموال و اسباب برده اند .
چند روز پیش نوشته بودیم که شب سه شنبه
گذشته در آورته کوی دزد بخانه رفقه و دو برادر را
که از همسایه ها که بفریادری صاحبان خانه آمده
بوده اند زده اند . این دو برادر یکی مجرد و جوان
بیست و شش ساله و نامش لیونیدی بوده است . که
بصدمة کلوه طباخچه بلا مهلت مرده است .
و یکی واسیلی و تاجر بوده است و چهار طفل داشته
زنم ارهم کاری و حیات او در معرض هلاکت است .
و در کال بریشان حالی و قهقر می باشد .
کازت لاری برای اعانه عیال و اولاد او سیاهه
و دفتر اعانه ترتیب داده است .

(رئیس وزرا دولت ایتالیا)

مسیو اوگوست دبره رئیس وزرای دولت ایتالیا
صاحب املاک و عقار و زیاد متمول است اصل ایشان
از شهر استرادل است . علم او و کانی و قانون دانی را
تحصیل کرده و مدتی در شهر تورین مشغول به
او و کانی (یعنی وکالت دعاوی) بوده است
از طرف ولایت ساردا نیا در شورای ملت بمیت
و کالت معین گردید و دو دفعه در شورای مذکور معاون
رئیس شد .

در سال هزار و هشتصد و پنجاه و نه والی ولایت
پرچیا گردید و یک سال در مأموریت مذکوره
بسر برد .

وقتی که کار بالایی شهر بازمورا ضبط کرد
کوماندانی ملکیه ولایت سیجیلا را بومی الیه محول
نمود . و پس از آن یک بیاتامه اعلان کرد که
مأمورین ولایت باید با اعلی حضرت و یکتور اماونل
قرال ایتالیا و بقربالت مشروطه بصداقت و راستی
رفتار کنند و چون کار بالایی جمهوریت میخواست
در میان ایشان پروت حاصل شد و ناچار استعفا
کرد مسیو (مورینی) بجای او منصوب گردید .
در سال هزار و هشتصد و شصت و شش وزارت بحریه
و در سال هزار و هشتصد و شصت و هفت وزارت مالیه
بعهد مشاریه محول گردید .

مسیو دبره نیز چند بار در مجالس اداره راههای آهن
ایتالیا بمیت اعضای انتخاب کرده شده بوده است .

(جریده حوادث از کازتهای پاریس نقل می کند)

از طغیان آب نهرهای سن و غیر آن صدمه و خسارت
زیاد بمردم رسید . این طغیان از شانزدهم ماه
مارس ابتدا کرده و آبهای نهر سن در پاریس و حوالی
پاریس بل اتوانید و پلهای چند دیگر را فرا گرفته
و مدتی تردد و رفت و آمد از روی آنها ممکن نشد
اکثر اسکله های پاریس را نیز آب گرفته است
که در آنها هم مدتی کسی نبوده است .

آب بمر بزرگ آنها داخل شده و از خانه های بسیار
فوران کرده بر نموده است . مطبوعه کازت رسمی
و اداره خانه انحصار تو تون و بعضی قاریکهای
دیگر و دارالشفاه و غیر ذلک در میان آب مانده
اند و عه جان و نوکر و خدمه رهایی جسته اند .

در حوالی پاریس در پرسی هم آب مملکت را فرا
گرفته . اهالی و اشیاء و اموال با صندالها و فلک
ها را بانی یافته و بدین جهت مأمورین بانک بدائرة
بلدییه آمده کامیالها را در آنجا بجا تسلیم کرده اند
و از جانب حکومت قرار داده شده است کامیالهای
که وعده های آنها رسیده و وجوه آنها داده نشده است
پروتست کرده اشود .

مأمورین بانک که خواسته اند اقدام بانقایی وظیفه
خود شان نمایند آب آنجا را هم گرفته مأمورین
آنجا هم ناچار قرار گرفته اند . بعضی اشخاص
کلز و ما خواسته اند بخانه های خود شان داخل
باشوند بفرقه ها سوار شده و از بفرقه های مرتبه
دوم بخانه ها رفته اند و روند .

در شانزدهم نیز آب نهرهای سن و مار زیاد شده
بل بزرگ آنجا را که (اپوری) نام داشته است
خراب نموده و ضرر زیادی بمملکت رسانیده است

آب نهر ها از ایتالیهای دیگر که گذشته است مثل
(لیون) و (پوردو) و (بانت) هم را خرابی
و خسارت رسانیده در صحرا و زراعتها نیز
خیلی زراعت و حاصلات را ضایع کرده است .

درین هنگامه انسانها و حیوانات نیز تلف شده اند
لکن تاکنون قدر و عدد آن تحقیق و معینه
نشده است .

(فاعده)

عموم اهالی الان باید
که هر کدام از حیوانات
مروست باید دو سال
کبرند . و چهار سال
و پنج سال در جزیره
هر سال روی هم
داخل در سلاک
بدنی و مالی را هم
ایفای خدمت نمایند
بیت عسکری را داد
آنهاست که کدر
اهل مملکت
بکار بند داخل در

قسم دیگر از قشون
یکسال در نظام
گیرند و جمیع خرج
شان است . و صاحب
از آن دا و طلبان مع

قشون امریک

قشون امریک بقاعده
اجیری شوند . و
از هجده ساله گرفته
در سلاک عسکری بشو

خدمت عسکری در
است قرار خدمت در
احتیاط هفت سال و
در هنگام جنگ از دو
باید هشتصد هزار نفر
از قطعه اتریش و

دولت اتریش در هر
صد و هشتاد و چهار
و برتریب مذکور فوقی

عموم ملت فرانسه از
در خدمت عسکری باید
سال در سلاک احتیاط
بزرگترین اطفال بیستم
رسیده است معاف می
نیز از خدمت نظامی
چنگ ناچار در خدمت

وقایع
در البرت کازت لاهو

۱۸۷۶
در این اوقات فوج
برجلال آباد این خیال
خود خراج بکیرد .

(برآورد)

استانستیک وسعت خاک و شماره نفوس و اهالی دولتها و نسبت سکنه بوسعت خاک و تقدم و تاخر آنها بدین ترتیب . که روی هم رفته برای يك ميل خاک چند نفر سکنه هست .

دولتها	شماره نفوس	وسعت خاک بمیل انگلیس (۱)	سکنه بنسبت مساحت
بلجیک	۰۰۵۳۳۸۲۱	۰۰۱۱۳۷۳	۴۶۰
انگلیس	۰۳۱۸۱۷۱۰۸	۰۱۱۹۹۲۴	۲۶۴
ایتالیا	۰۲۶۷۹۶۲۵۳	۰۱۱۲۶۶۷	۲۳۷
ژاپون	۰۳۳۱۱۰۸۲۵	۰۱۵۶۶۰۴	۲۱۱
هندوستان انگلیس	۱۹۰۵۶۳۰۴۸	۰۹۰۴۰۴۹	۲۱۰
آلمان	۰۴۱۰۰۹۹۹۹	۲۲۱۲۰۹۱	۱۹۳
فرانک	۰۰۳۷۷۴۴۰۳	۰۰۳۰۵۲۷	۱۷۹
سوئیس	۰۰۳۶۶۹۱۴۷	۰۰۱۵۳۲۳	۱۷۵
آتریش مجارستان	۰۳۵۹۰۴۴۳۵	۰۲۲۶۴۰۶	۱۵۸
فرانسه	۰۳۶۱۰۲۹۲۱	۰۳۰۱۹۰۰	۱۵۰
دانمارک	۰۰۱۷۸۴۷۴۱	۰۰۱۴۵۵۳	۱۱۱
چین	۴۵۳۱۳۱۵۳	۳۹۲۴۶۲۷	۱۱۰
پورتگال	۰۰۳۹۹۵۱۵۳	۰۰۳۶۵۱۰	۹۰۸
اسپانیا	۰۱۶۳۰۱۸۵۱	۰۱۸۲۷۵۸	۹۰
یونانستان	۰۰۱۴۵۷۸۹۴	۰۰۱۹۹۴۱	۷۳
سوئد	۰۰۶۰۰۱۳۱۰	۰۲۸۸۷۷۱	۲۱
عثمانی	۰۳۵۳۵۰۰۰۰	۱۸۱۲۰۱۸	۲۰
مصر	۰۱۶۹۲۲۰۰۰	۰۸۴۹۰۰۰	۱۹
چیلی	۰۰۲۰۶۸۴۴۷	۰۱۳۵۹۷۷	۱۵
آمریک	۰۳۸۵۵۸۳۷۱	۳۶۰۳۰۴۴	۱۲
روسیه	۰۸۲۱۷۲۰۲۲	۸۴۰۴۷۶۷	۱۱
مکسیک	۰۰۹۳۴۳۴۷۰	۰۷۴۳۴۷۰	۱۱
کرلومی	۰۰۲۹۱۶۷۰۳	۰۴۴۵۶۷۳	۷
آوروک	۰۰۰۴۵۰۰۰۰	۰۰۷۳۵۳۸	۶
بولیوی	۰۱۷۴۲۳۵۲	۰۴۷۳۳۰۰	۴
آرژنتین	۰۱۷۳۶۹۲۳	۰۵۱۵۷۰۰	۳
برزیل	۱۰۱۹۶۳۲۸	۳۲۷۵۳۲۶	۳
کانادا	۰۳۶۰۲۳۲۱	۳۴۸۳۹۵۳	۱

(۱) يك ميل انگلیس در حساب کراندرکن دو کیلومتر و پنجاه و هشت جزء از صد جزء کیلومتر است که بحساب متر ۲۵۸۰ متر باشد بعلم اینکه يك کیلومتر هزار متر است .

دولتها	کثرت و قوت نفوس و اهالی	مقدار اهالی
۱۹ پورتگال	۰۰۳۹۹۵۱۵۳	۱۹ پورتگال
۲۰ فرانک	۰۰۳۶۷۴۴۰۲	۲۰ فرانک
۲۱ پرو	۰۰۳۱۹۹۰۰۰	۲۱ پرو
۲۲ کرلومی	۰۰۲۹۱۶۷۰۳	۲۲ کرلومی
۲۳ سوئیس	۰۰۳۶۶۹۱۴۷	۲۳ سوئیس
۲۴ ژاپون	۰۰۳۳۰۰۰۰۰	۲۴ ژاپون
۲۵ چیلی	۰۰۲۰۶۸۴۴۷	۲۵ چیلی
۲۶ دانمارک	۰۰۱۷۸۴۷۴۱	۲۶ دانمارک
۲۷ بولیوی	۰۰۱۷۴۲۳۵۲	۲۷ بولیوی
۲۸ آرژنتین	۰۰۱۷۳۶۹۲۳	۲۸ آرژنتین
۲۹ یونانستان	۰۰۱۴۵۷۸۹۴	۲۹ یونانستان
۳۰ اکواتور	۰۰۱۳۰۰۰۰۰	۳۰ اکواتور

(۲) در تعیین مقدار نفوس ایران اختلافی در آلمانا کها (سالنامه های عمومی) و کتب جغرافی هست . لکن هیچکدام باین کی نمی نویسد مگر المسانک کوتا که امسال چاپ شده است مذکور شد هفت میلیون و پراوردی که در اوایل جلوس اعلیحضرت شاهنشاه ایران کرده اند زیاده از یازده میلیون بوده است و آنچه (دکتور دوستوار دورو کراف) که مسیو ابلیه در پاریس در سال ۱۸۷۴ میلادی که پیرا رساله با شد نوشته است نفوس ایران یازده میلیون میباشد . و قطعا این مقدار از يك تحقیق است .

(قاعده مشق نظامی در دولتها)

آلمان

عموم اهالی آلمان باید عسکر و قشون باشند . باین طریق که هر کدام از جوانان اهل مملکت که به نوزده سالگی می رسند باید دو سال در خدمت نظامی مشق و تعلیم گیرند . و چهار سال در سلاک عساکر احتیاط علیه و پنج سال در جرج عسکر ردیف باشند . و در هر سال روی هم رفته یکصد و پنجاه هزار نفر داخل در سلاک عسکر نظامی می شوند . و بدین بدنی و مالی را هم پذیرفته نمی شود . شخصایا بدنی افقایت خدمت نمایند و عموم رعیت بدون استثنا باید سمت عسکری را داشته باشند . و این سوای آنهایی است که در هنگام لزوم فوق العاده باید جله اهل مملکت کسانیکه می توانند تفنگ و اسلحه بکار برند داخل در اردوی جنگ باشند .

قسم دیگر از قشون آلمان را طلبان است که آنها یکسال در نظام خدمت می کنند و مواجب نمی گیرند و جیب خرج و لباس و اسلحه آنها هم از خود شان است . و صاحب منصبان قسم ردیف و احتیاط از آن دا و طلبان معین می شوند .

قشون امریک (که یکی دنیا نابیده می شود)

قشون امریک بقاعده دا و طلبی است و پنج ساله اجیری می شوند . در هنگام جنگ تمامی رعیت از هجده ساله گرفته تا چهل و پنج ساله باید داخل در سلاک عسکری بشوند .

آتریش

خدمت عسکری در آتریش بطور عمومی و اجباری است . قرار خدمت در نظام سه سال است و در سلاک احتیاط هفت سال و در ردیف دو سال .

در هنگام جنگ از دو پارچه خاک دولت مشارالیه باید هشتصد هزار نفر قشون حاضر باشند (۴۵۰۷۱۲) از قطعه آتریش و (۳۴۹۹۸۸) از مجارستان .

دولت آتریش در هر سال نود و پنج هزار و چهار صد و هشتاد و چهار نفر داخل سلاک عسکری می نماید و بترتیب مذکور فوق خدمت می کنند .

فرانسه

عموم ملت فرانسه از بیست سالگی تا سال چهل باید در خدمت عسکری باشند . نه سال در نظام و یازده سال در سلاک احتیاط بسر می برند . در هنگام صلح بزرگترین اطفال بیستم و بیست و یک سال عسکری رسیده است معاف می کنند . و معلمان مدرسه ها نیز از خدمت نظامی معاف هستند . ولی در هنگام جنگ ناچار در خدمت خواهند بود .

وقایع هندوستان

در البت کازت لاهور بتاریخ ۱۸ فوریه سنه ۱۸۷۶ می نویسد .

در این اوقات فوج امیر شیر علی خان والی کابل در جلال آباد باین خیال معین است که از حاکم ایالت خور خراج بگیرد . اگر مومی الیه برضنا و مبل

جدول وضع دولتها و ترتیب آنها از جهت کثرت و وسعت خاک

دولتها	میل تربیتی که گزاند رک باشد
۱ روسیه	۸۴۰۴۷۶۷
۲ انگلیس	۴۶۷۷۲۳۲
۳ چین	۳۹۲۴۶۲۷
۴ آفریک	۳۶۰۳۸۴۴
۵ پرهیل	۳۲۷۵۳۲۶
۶ عثمانی	۱۸۱۲۰۴۸
۷ مصر	۰۸۴۹۰۰۰
۸ مکیل	۰۷۳۴۹۴۸
۹ ایران	۰۶۴۸۰۰۰
۱۰ ارژین	۰۵۱۵۷۰۰
۱۱ بره	۰۵۰۲۷۶۰
۱۲ بولیوی	۰۴۷۳۳۰۰
۱۳ کولومبی	۰۴۵۵۶۷۳
۱۴ وزونلا	۰۳۶۸۲۳۵
۱۵ سوڈ	۰۳۸۸۷۷۱
۱۶ سیام	۰۳۵۰۰۰۰
۱۷ اتریش مجارستان	۰۳۲۶۴۰۶
۱۸ اکواتور	۰۳۱۸۹۸۴
۱۹ المان	۰۲۹۳۰۹۱
۲۰ فرانسه	۰۲۰۱۹۰۰
۲۱ اسپانیا	۰۱۸۲۷۵۸
۲۲ ژاپون	۰۱۵۶۶۰۴
۲۳ مکی	۰۱۳۰۹۷۷
۲۴ ایتالیا	۰۱۱۲۶۱۷
۲۵ پورتگال	۰۰۳۶۵۱۰
۲۶ فلک	۰۰۲۰۵۲۷
۲۷ یونانستان	۰۰۱۹۸۴۱
۲۸ سوئیس	۰۰۱۵۲۳۳
۲۹ دانمارک	۰۰۱۴۵۳۳
۳۰ بلجیک	۰۰۱۱۳۷۲

(سالنامه) اینستین یار پورک (لندن)

(قوت عسکر به دولت انگلیس)

حکومت انگلیس بکثرت عساکر خود را در سال ۱۸۷۶ که سال حاضر است . بموجب جدول مخصوص بواسطه وزارت جنگ دولت مشارالیه معین و اعلان نموده است .

مخارج قشون انگلیس در ظرف سال حال بقدر پانزده میلیون و دویست و هشتاد و یک لیرای انگلیس خواهد بود . که نسبت بسال گذشته مخارج امساله معادل شصت و چهار هزار لیرای انگلیس زیاده تر می باشد .

از جدول معین است که قشون انگلیس عدا بکصد و هشتاد و شش هزار و دویست و چهل و نه نفر است . و بیست و پنج هزار و هشتصد و یازده راس اسب و دویست و چهل و هشت عراده توپ با آنها

قوت عسکر به مذکور به قرار ذیل تقسیم کرده شده است .

موجودی انگلستان شصت و هشت هزار و دویست و پنجاه و هشت نفر .

در (ایرلند) بیست و دو هزار و چهار صد و چهارده نفر .

در مملکت (اسکوس) سه هزار و هشتصد و نود و نه نفر .

در (جبل الطارق) چهار هزار و نهصد و چهل و نه نفر .

در (ماله) پنج هزار و دویست و نود و نود نفر .

در (کاب) دو هزار و پانصد و یک نفر .

در جزیره (کیلان) یک هزار و دویست و پنجاه و یک نفر .

در اراضی منصرفی در چین یک هزار و دویست و نه کس .

در (کانه) یک هزار و هشتصد و شش نفر .

در جزائر (برنود) یک هزار و نهصد و هشتاد و یک نفر .

در جاهای متفرقه دیگر یک هزار نفر .

سواى از مقدار معین در فوق قشون انگلیس در هندوستان در سه ریاست کدر آنجا هست بقرار ذیل است .

در ریاست بنگال ۴۰۷۴۳

در ریاست بمبئی ۱۱۱۶۲

در ریاست مدراس ۱۱۲۰۰

قشون احتیاطی دولت انگلیس بقرار ذیل است .

۱ صاحب منصبان ۰۰۵۶۶۳

۲ نفرات سرباز ۱۳۵۵۶

۳ سواره نکهبان وطن ۲۷۸

صاحب منصبان ۱۴۷۹۱

نفرات سرباز ۱۶۸۷۵۰

۴ دا و طلبان ۳۱۰۰۰

بورسه

خاطره ۱۶ مارت رومی

اسهام عمومی ۱۷ ۳۵

فراقی ۱۱۲ ۱۸۶۳

استقراض ۱۱۲ ۱۸۶۵

۰ ۱۸۶۹ ۰۹۸

۰ ۱۸۷۷ ۰۳۱

۰ ۱۸۷۳ ۰۹۴

فراقی ۴۷ ۵۰

سندرات راه آهن روم ایلی ۴۷ ۵۰

لبرای عثمانی ۳ ۰۴

سوسنه جنرال ۰۴ ۱۰

شرکت عثمانیه ۰۴ ۱۰

اعتبار عمومی ۰۴ ۲۰

تراموای ۱ ۴۵

کیبال ۱۱۱ ۰۰

لندن ۳ ماهه بهر لیرای انگلیس ۱۱۱ ۰۰

باریس ۲۲ سانبیم ۲۵

فیئات مسکوکات لبرای عثمانی

از قرار صد فروش

فروش ۱۱۱ ۰۰

لبرای انگلیس ۱۱۱ ۰۰

لبرای فرانسه ۰۸۸ ۲۴

امپریال ۹۰ ۰۵

کرمیچ ۵۱ ۲۸

روبل (منات) نقره ۱۶ ۳۰

منات کاغذی ۱۴ ۲۰

مجیدیه ۱۰۳ ۰۵

بشلاک ۱۰۶ ۲۰

متالک ۱۰۶ ۳۵

پول سیاه ۱۳۹ ۲۰

طاهر

اعلانات

کتاب مستطاب

(میزان الموازين في امر الدين)

که در چند سال پیش از جانب یکی از نامورین سفارت سنیه ایران . در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد برساله میزان الحق نام پروتستانی تألیف . و در مطبعه عامره طبع شده است . درمغازه کتاب فروشی . در تحت مسافرخانه عسکری در یک مجیدیه سفید فروش میشود .

اعلانات مخصوصه بداره اختر

محل فروش اختر

دکان جلیل اغا کتاب فروش در جنبه طاش . دکان حاجی حسن اغا کتاب فروش در باغچه قیوسی . دکان نیا کو فروش در اقصای نزدیک بیل طولومه . مغازه کتاب فروشی بزرگ در مسافرخانه عسکر .

در اداره خانه (اختر) هر قسم اوراق و نوشتجات که فارسی و عربی و المان و فرانسه و انگلیس و روسی و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بزرگی و از رکی بزبانهای مذکور ترجمه میشود . و اگر کسی طالب باشد بزبانهای مذکور بعضی نوشتجات بنویسند در اداره خانه نویسنده آنها موجود است .

(هرگونه کتب و رسائل و اوراق) چه بلنوغراف و چه به بنوغراف یعنی با سیمه و چاپی سنگی و حروفی در مطبعه (اختر) در کال خوبی و امتیاز طبع و قیمت و بهای مناسب و بطور مطلوب و موافق سلیقه عام کرده میشود و همچنین هرگونه اوراق و اسناد پرنکهای مختلف و خطوط متنوعه و نیز رسمهای کراویر و قریون و کارت و پرزیت فارسی و ترکی و فرانسوی و دفاتر تجارت و هنر و نوع اوراق رسمیه که از جانب ادارهای رسمی و دولتی امر و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی طبع شده و باعث خوشودی خواهشمندان سيارشهای مذکور از هرجهتی خواهد گردید . و سنگهای لبطوغراف همه جور بزرگ و کوچک بقیمت مناسب جهت فروش در اداره طبعه موجود است .

کتاب کلسان

افصح الشعر اشعری شیرازی رحمه الله علیه رحمه واسعه بخط نستعلیق از قلم عالیجناب میرزا اغا صاحب قلم که از مشاهیر خوشنویسان ایران است در کال نفاست و خوبی با سیمه شده در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافرخانه عسکر . بازید . و در دکانهای جلیل اغا در جنبه طاش و حسن اغا در باغچه قیوسی جلدی از قرار بیست فروش رایج فروش میشود .

مطبعه و اداره خانه در

مکتوبی که برای درج در

این کازت از

بندگی نامشروع

آدمی کرامی خلقی است

بعبارت و اختصار انسان

انسانی جنس ما را دراص

مرد دهاتی و کوهی و وح